

ג'ויס קרול אוטס

פו נקבר, או המגדלור

7 באוקטובר 1849. הה, יקיצה! – נפשי מְלָאָה תקווה! ביום זה, ראשון ימי במגדלור האגדי בוויניה דֶל מאר – בְּרִטְט־לב אני מעלה רישום ראשון ביומן כמוסכם ביני לבין פטרוני, ד"ר ברטראם שואו. אתמיד לרשום ביומני עד כמה שאוכל – כך נדרתי לד"ר שואו, ואשר לי – אף שאין לצפות את העלול לקרות לאדם השרוי לגמרי לבדו כמוני – הפיקחון יאה בעניינים כאלה – אני עלול לחלות, או גרוע מזה...

עד הנה דומה שמזג־רוחי טוב עלי, ואני להוט להתחיל למלא את משימותי במגדלור. נפשי, שגורמים רבים חֶברו זה מכבר לדכָּאָה, קמה דרך־נס לתחייה באקלים אביבי מעורר זה, בנקודת הצטלבותם של קו רוחב 33 דרום וקו אורך 11 מערב, בדרומו של האוקיינוס השקט, מרחק מאתיים מילין מערבה מחוף הטרשים של צ'ילה, מצפון לוואלפראיסו; התעוררה בכוח ההכרה שסוף סוף, אחרי מחנק טרקלינייה של פילדלפיה, והתגובות המעורבות שעוררו הרצאותי על "העיקרון הפואטי" בריצ'מונד – אני באמת־זוכתמים ל ב ד .

למען הסדר הטוב אציין, כי שנתיים של מרה שחורה, שבאו עלי בעקבות מותה המפתיע והטראגי של רעייתי האהובה ו., ופגיעתם המצטברת של אויבי, שמנהגי להפריז במה שקרוי סביאה אינו הפחות שבהם, לא גרעו מאומה משיקול־דעתי – מאומה!

יום של אושר היה לי היום הזה, בו טיפסתי לראש המגדל, ומרקורי טוב־הלב מכשכש־מתנשף לפני; והשקפתי על מרחקי הים, מאהיל על עיני הסחרחרות. עוד רגע הייתי נופל שדוד נוכח מלכותם של המרחבים הכבירים, לא רק מימיו המתגעשים פְּלָבָה של האוקיינוס העצום כי אם הרקיע המאפיל עליהם בפלאיו, לא רקיע יחיד כי אם שמים רבים, ובהם תצורות־ענן רבות ומפעימות שנתפרו יחדיו כיריעות־עור! שמים, ים, ארץ – עולם מרטיט בחיותו! הפנס (יש להדליקו ממש עם רדת דמדומים) גדול להפליא, נפְּלָה בשיעורו מכל מאור ביתי אשר ראיתי – אפשר שמשקלו מגיע ל־25 קילוגרמים. בראותי אותו אני מעביר על

פניו אצבעות יראות ונתקף מין חשק משונה, ולהט להתחיל במשימותי. "כי צד יכול מי מכם לפקפק בי," אני מוחה בפני האדונים גְּבֵהֵי־המצח מטרקליני פילדלפיה, "אני אוכיח את טעותכם. ישפטו הדורות הבאים!"

כבר קרה שהופקד על המגדלור אשר בוויניה דל מאר משגיח יחיד, אף כי מעדיפים למנות עליו שניים, ואני לְבֶטַח מסוגל לעמוד בדרישות הפשוטות הכרוכות בתפקיד שומר האור, כך אני מקווה! תודות לנדיבותו של ד"ר שואו, אני מצויד באספקה לששת החודשים הבאים, כי המגדלור הוא מגדל־עוז אשר חושל לעמוד בכל פגעי מזג האוויר באזור ממוזג זה שאינו שונה ממימי האוקיינוס האטלנטי ממזרח לקייפ האַטְרַאס. "בתנאי שתשוב 'להציל' אותי לפני תחילתו של החורף הדרומי," התלוצצתי עם רב־החובל של ה"אריאל"; ספרדי בעל־גוף וכהה־ארשת אשר צחק לשנייתי מקרב לב, והשיב באנגלית פְּבֶדֶת־מבטא כי יפליג גם אל מימיו של האַדָּס אם ישלמו לו כגמולו; בהתחשב בהונו של ד"ר שואו, אין זאת אלא שכך יהיה.

8 באוקטובר 1849. ביום זה – יומי השני אצל המגדלור – אני מעלה ביומני רישום שני, בנחישות החלטה ובתקיפות דעת גדולות מלראשונה. כי שנתי אמש, אף שהיתה רצוצה מחמת הרוחות המתגנבות ללא הפוגה מבעד לסדקיו ובקיעיו של המגדלור, היתה השלווה ביותר שידעתי מזה חודשים רבים. אני מאמין כי הַשְּׁלֵתִי מעלי אחת־לתמיד אותה הזיה חולנית, אותה הזיה שכרחוב צלוף־גשם, בעיר זרה, מעדתי, נפֶלְתִי ופיצחתי את ראשי על אבני המדרכה החדות, ומתי. (אכן, אין מגוחך מזה: מרקורי נובח כצוחק לדמיונות־השווא של אדונו.)

אתמול בערב, ברוב התלהבות, בשעות העוממות של היום המתארך, טיפסנו, בן־לווייתי הכלבי ואנוכי, אל הפנס העצום, ופעלנו כנדרש; הה! הרוח המקננת במרומים חטפה את הנשימה מחזותינו כלהקת עופות דורסים, אבל יכולנו למתקפה; עונג גדול גרמה לי הצתת הגפרור הראשון והגשתו אל הפתילה דמוית־הלשון, שכה רוותה נוזל דליק, עד כי נדמה היה שהיא יונקת את השלהבת מאצבעותי. "נפל דבר. אני מכריז על עצמי שומר האור אשר בוויניה דל מאר: למען יזוהרו כל האניות מפני הסלעים הבוגדניים לאורך החוף". אז צחקתי בקול, מְשִׁמְחָה מגורת־עצבים ותו לא; ומרקורי נבח בהתרגשות לאישור.

לו נשתייר בי צל של ספק שהופקרתי לכוחות הטבע, כי אז באו כעת על מנוחתם האחרונה; כי מיטיב אני לדעת שנמנית עם אותם יחידים שמזגם העצבני־משהו נוהה אל הפנטסטי, והם מטפחים מיני דאגה במקום שאין יסוד לדאוג כלל, כפי שהבחינה בי אהובתי המנוחה ו., ובה־בעת אינם מודאגים דיים היכן

שיסוד כזה קיים. "בזאת אינך נברל מן הגברים כולם, מ'מנהיגינו' הנערצים ומטה", גערה בי בעדינות. (ו. ראתה את נטיות אופיי בעין טובה, ומעולם לא מתחה עליהן ביקורת; דם דודנים קישר בינינו, ועמו ברית-הנישואים וחיבתנו היתרה ליצירות הגותיות הגדולות של את"א הופמן, היינריך פון קלייסט וז'אן פול ריכטר, וכל העת פיו בינינו כמו חלקנו זרם-דם אחד הלכי-נפש תאומים ומבעי אהבה נפתלים, שהבריות הגסות שסביבנו לא הבחינו בהם כלל.)

אך למה להשתקע במחשבות מסיחות אלה בשעה שאני כאן, בריאותי ומזגי טובים, ואני להוט לפתוח במה שאפשר שהדורות הבאים עוד יכנו "יומן המגדלור האגדי אשר בוויניה דל מאר"; מסמך שמצא מקומו לצד חקירות מהוללות בנבכי נפש האדם כמו ה"הגינות" לרנה דקארט, ה"הגיגים" לבלז פאסקאל, ה"הזיות של מטייל בודד" לז'אן-ז'אק רוסו ו-65 הכרכים שהניח אחריו ז'אן פול ריכטר. בהבדל אחד: היומן יעורר סקרנות חובקת-עולם, כי מחברו לא יהיה א. א. פ. המקולל, שימי חלדו המעטים פוסו כליל ברפש הכלימה, אלא אנונימוס.

כעת, כשמנוחה שאננה שורה עלי, אני נפנה משגרת עיוני הבוקר בכתבי פלוטינוס וג'רמיאס גוטהלף – האחד על טהרת המחקר, האחר לשם תרגום (כי שמו של גוטהלף, אמן הגותיקה יליד שוויצריה, כמעט שלא נודע בארץ מוצאי, ומי מוכשר יותר ממני לגלגל את חזונו אל האנגלית?) – כדי להעלות ביומן מחשבות אלה, שלא היו נהגות לעולם בפילדלפיה:

כמה מאושר אני בהזדמנות שנפלה בחלקי במפתיע, בשנתי הארבעים ואחת, להיות סוף סוף "לעזר" לאחי בני האדם, אפילו הם זרים לי, ואינם מכירים בי אלא בתורת שומר האור אשר בוויניה דל מאר; להיות לעזר לא רק בדרך מעשית זו של עזרה לנגידי הסחר, אלא להשתתף בניסוי של ד"ר שואו, ובדרך זו להיות לעזר לדעת המדעית, ובה-בעת להגשים את כמיהתי הגדולה, מאז מותה של ו., להיות לבד. הה, תענוג! פלוטינוס וגוטהלף; ללא נפש חיה מלבד מרקורי; משימה כה פשוטה, גם ילד בן עשר היה עומד בה; ים ושמים עצומים לעיין בהם כְּמַעֲיִן דמיונה של הפנטסטית מכל האמנויות. ההתבוססות בחיי החברה היתה טעות איומה לאדם בעל מזג כשלי. מה עוד שמאז מלאו לי חמש-עשרה מועד אני להימשך אחר משחקי הקלפים, השתייה והתרבות הרעה. (כפי שהסכמתי עם ד"ר שואו, חובתי בסך של כ-3,500 דולר נמחקו כבמטה-קסם!) אך עתה בורכתי בזכות להיות לבד, במקום השרוי בבדידות כה מופלגת עד שהעברתי שעות בשליחת מבטי אל האוקיינוס שמימיו המשתרעים עד-אין-קץ מרטיטים ומתאדווים כְּנִטְרִידים במחשבות; הנה כי כן באתי אל "הממלכה על ים ערפלי" שאליה ערגתי מימים-ימימה. "ד"ר שואו, חובי לך גדול, וחי ראשי שלא אאכזב אותך!"

9 באוקטובר 1849. היום – יומי השלישי בסך הכל אצל המגדלור – אני ניגש לרשום ביומן ברגשות מעורבים מעט. כי בלילה, ליל רוחות פורעניות אשר הדירו שינה מעיני הטרייר ואדונו כאחד, חלחלה באוזני, כבחקוי מלעיג, בת-קול של "לכד": מוזר שעד כה לא השגחתי בצליל מבשר-הרעות שמהלכת מילה זו: לכד. (ו. אהובתי, לו יכלה לבוא שוב אל זרועותי, הייתי מגונן עליה כדרך שכשלתי לעשות בחיים!) במיטתי הסתורה חישבתי במשוגת דמיוני כי קירות האבן דמויי-האפרכסת נוצקו בתבניתה של איזו תכנית מעוותת... אך לא: די להבלים.

ל ב ד נמסכת באוזני כמוסיקה, כדרכה של "אולאלום" האגדית: מלנכוליה מנקבת-מתוקה, כאב מעורן עד כלות החושים. ל ב ד אני מפקיד רוחי לצללים בעלמא, כדרך שעשה מרקורי השובב; ומתענג על נחלתם העצומה של השמים, שהים מייטיב מן היבשה להטעים את תויה. ל ב ד אני מרגיש אותה מזורות, שעמדו עליה האבות הגותיים, לאמור שהטבע נדמה כפרי פועלו של הדמיון: השמש עולה בשמי המזרח; חזיון שאין כמותו ליופי, כי הנה הגס שבעננים הצמריריים פושט ולובש צורה לכבודו. אך לולא שומר האור לטוש-העין, ירד היופי אל האין – מי יגלה אותו, ומי יגיד תהילתו?
אשיש בעליונות העין אף שמשבים תשושים של רוח בין-ערכיים נושאים אלי ריח תמלחת ומיני רקב, מחוף חלוקים שעוד ניטל עלי לחקור.

15 באוקטובר 1849. סיור נינוח במגדלור ובסביבותיו בחברתו הנאמנה של מרקורי הטוב; מעט-מעט אנחנו מרגישים יותר "בבית" במקום המוזר הזה. על סיפונה של ה"אריאל" שמעתי גרסאות סותרות על תולדות המגדלור, ואיני יודע באיזו מהן להאמין. הטענה הרווחת היא כי המגדלור של ויניה דל מאר נכון ביד עלומה. כשהמבנה התגלה על האי מגודל-הסלעים היה זה מגדל שגובהו כמחצית משיעורו הנוכחי, שנבנה מחומר ואבני-חלמיש מסותתות בגסות עוד לפני הכיבוש הספרדי. יש המאמינים כי המגדל עומד על מכוננו מאות שנים; אחרים סבורים ביתר-היגיון כי הוקם על-ידי שבט אינדיאנים מצ'ילה שנכחד מן העולם, אשר בנוי היו בקיאים ברזי הניווט הימי.

אמנם המגדל הפרימיטיבי מוסיף לעמוד על כנו בבסיס המגדלור; למעלה מששת המטרים הראשונים, המגדל "חדש" בעליל – ועדיין הוא בן מאה שנים לפחות. אותה רצועת מים הרת-סכנות ממערב לחוף צ'ילה, המעוררת את הרושם שהרי האנדים הבוגדניים פלשו הימה, נודעה זה מכבר לשמצה בקרב מלחים, כך שמעתי; הצורך במגדלור גלוי לעין. ובכל זאת, מבנה שגיא שכזה! – כמעט אלוהי.

(ובכל זאת, הלוואי והיו גוזרים על אלוהות זו מידה של איפוק: המדרגות הלולייניות הללו חגות לאין קץ! והירידה מתישה כמו העלייה ומסחררת ממנה! אחרי ימים ספורים בווינה דל מאר, שוקי וירכיי כואבות, וצווארי שנמתח לתור לי מדרך־רגל נוקשה ממאמץ. ואמנם פעם או פעמיים מעדתי, ואף הייתי נופל ומפצח את גולגולתי אלמלא שלחתי ידי בו־ברגע לתפוס במעקה. אפילו מרקורי הנמרץ מתנשף במדרגות האלה! תחילה מנתי 190 מדרגות; הספירה השנייה העלתה 187; בשלישית מנו 191; את הספירה הרביעית דחיתי. המגדל מתנשא לגובה של כ־60 מטרים, מקו השפל ועד חופת הפנס העצום. אך המרחק בתוך הפיר, מן התחתית אל ראש המגדל, עולה על 60 מטרים, משום שהרצפה היצוקה נמוכה ב־6 מטרים מפני הים, אפילו בעתות שפל. להבנתי, מן הראוי היה למלא את המדור החלול שבבסיס המבנה בלבנים מוצקות, כיאה למגדל שכל חוליותיו מחושלות איתן. כך אפשר היה לצקת בבניין כולו משנה־בטיחות; – אבל מה זה עולה בדעתי? הים וכל סופותיו לא יוכלו לחומה בצורה ומסומרת־ברזל זו, אשר בגובה 15 מטרים מקו הגאות מגיע עובייה למטר וחצי לפחות. דומה כי היסודות שהמבנה נכון עליהם עשויים מאבן גיר: אכן, חומר משונה!)

גאווה משונה מפיק אני מן המגדלור, כשומר היחיד. התמהמהתי בקומת המרתף, כי מקומות טחובים כאלה, שכתליהם צרים עליך, מהלכים עלי פחד חולני. לפיכך ביכרתי לשוטט אנה ואנה במרחבים הפתוחים שלמרגלות המגדל. נשאתי מבטי אל־על והכרזתי, כמו באוזניהם של הדורות הבאים: "הנה מבנה שנהגה בכושר המצאה נוקב־רקיע, ובכל זאת הוא עירום ממסתורין: כי מגדלור אינו אלא בניין אשר הועד ביד אדם למטרות מסחר שאין להן דבר עם הרומנטי או האזוטרי". מרקורי נבח בהתרגשות למרגלותי, מחזיר לי הד עליז!

וכעת משתעשע הטרייר חסר המנוח בין הסלעים, על החוף הזרוע חלוקים, ואני איני מאושר שהרהיב שמה; צייד ה"שועלים" המסכן אינו משכיל להבין כי אין במקום המבודד הזה שועלים שיוכל לצוד ולהניח כמנצח למרגלות אדונו.

6 בנובמבר 1849. לא רשמתי ביומן מזה כמה ימים, כי שנתי התערערה תחת מתקפתו של ענן מרחף לא־טבעי, או ערפל, אשר נשא עמו חרקים שטניים עוקצים מן היבשת; מין זן של נמלה מעופפת, שכמו הוכלאה עם עכביש! למרבה הרווחה, רוח־סערה ניתכה עלינו, וגרפה את התפלצות הזעירות אל הים! עם כל זאת ערכתי לעצמי סדר־יום, והנה רישומו:

יקיצה, בדיוק עם עלות השחר

טיפוס במדרגות לצורך כיבוי הפנס

רחצה, גילוח וכולי
ארוחת בוקר תוך קריאה/ רישום הערות
התעמלות, עם מרקורי; סיור/ הרהור
כתיבה ביומן
ארוחת צהריים תוך קריאה/ רישום הערות
אחר הצהריים: סיור/ קריאה/ רישום הערות/ הרהור
ארוחת ערב תוך קריאה/ רישום הערות
טיפוס במדרגות לצורך הדלקת הפנס
למיטה ולישון

הה, אתם נדים לי בראשכם! בעיניכם סדר היום הזה לוחץ כמאסר. אך אני מבטיחכם שלא כן. איני נמנה עם בני גזעו של מרקורי המסכן, שהבקרים האביביים והבשומים מעוררים את יצרו להתפקע (זכרו כי נובמבר בחצי הכדור הדרומי כמותו כאפריל בצפוני), כאילו לא ביקש לו טרף אלא זיווג; אני שרוי בשלום עם הל ב ד . כפי שציין פסקל בהרהור ה-139 שלו:
... אומללות האדם כולה יסודה בעובדה יחידה, שאין הוא מסוגל לשבת בשקט בחדרו.

יעיד היומן הזה אם "אמת" עולמית היא זאת; או שמא היא יפה לחלשים.

15 בנובמבר 1849. בצהרי היום צדו עיני ספינה מילין אחדים מזרחה מכאן. פניה למצר מג'לן וככל הנראה לנמל הגדול של בואנוס איירס. בשעות היום, במי האוקיינוס רוגעים, אותה ספינה לא נצרכה למגדלור אשר בוויניה דל מאר; ולהרף עין חלף בי זעם מוזר. "הפליגו במים אלה בלילה, ידידי, ולא תתעלמו בצהלה כזאת משומר האור."

19 בנובמבר 1849. יקיצה עם שחר, אחרי לילה של שינה רצוצה. אכלתי ארוחת בוקר (בתאבון ירוד, איני יודע למה) בעודי ממשיך במלאכת התרגום המפרכת של Das Spinne; אחר כך נפניתי בהקלה ל"אניאידס" של פלוטינוס – חיבור שהזנחתי משום מה בחיי הקודמים פורקי העול. (בנדיבותו המופלגת הוסיף ד"ר שואו ספרים אינספור על צידתי החיונית; מקצתם נמצאו כבר ברשותי, אך מרבית הכרכים והגיליונות – שלו.) פלוטינוס הוא חכם קדמון, שמדרשויו בסוגיות של קוסמולוגיה, תורת המספרים, הנשמה, האמת הנצחית ומלכותו של "האחד" הולמים להפליא את נפשי, נפש צליין בודד במגדלור אשר בוויניה דל

מאר. כי איני חדל להשתאות על עצמי, איך אני שרוי בשלום עם הל ב ד, שעוד ניטל עלי לרדת לחקר מעמקיו.

פלטינוס הוא צרי ליגון שעוד פוקד אותי בעתות מנוחה על מותה של ו. אהובתי (עורק פקע בצוואר הבהט שלה בשעה שהנעימה לי בשירת "אני לורי", ואני, עלוף-אושר, ליויתי אותה בפסנתר), שלאחריו גזרתי על עצמי פרישות ומיני סיגוף לשארית חיי האומללים. כיוון ש-ו. התייראה מפני היסוד החייתי המחלחל למשכבם של המינים, זה שאפילו ערש הכלולות איננו חף ממנו, גם אני מואס באותו המעשה; אף על פי שאני מפיק תענוג מגיפופו של מרקורי ומליטוף אוזניו הזקורות, מגע קרוב כל-כך עם בן-אנוש אחר יעורר בי שאט-נפש! אפילו לחיצת היד הנהוגה בין אדון אחד למשנהו מגעילה אותי. "היד שלך קרה מאוד, נערי", התגרה בי ד"ר שואו כשנפרדנו בנמל פילדלפיה, "והגברות יודעות לספר, כי זה סימן ל ל ב ח ס. הלא כן?"

(עניין מתמיה: בכדידות זו, מקום שהצלילים היחידים הם קולותיהם של עופות-המים יצירי-השואל ומזיגתם המשמימה של דכי הגלים ויללת הרוחות, אני שומע לאחרונה את ד"ר שואו דובר אלי בקול שאין לטעות בו; ובעננים הנוסעים מעלי אני רואה את פניו של ד"ר שואו: אטומות, משופמות, עם משקפיים נוצצים על חוטם בר-מידות. "נערי", הוא קורא לי – אף על פי שבשנתי הארבעים ואחת שוב איני נער – "איזה תפקיד נועד לך במערכה לקידום הידע המדעי!" אני אסיר-תודה לאותו אדון, שהצילני מחיים של שקיעה והרס-עצמי כדי להעסיק אותי בניסוי הזה, המתחקה אחר ההשפעות של "בידוד קיצוני" על "דגימה זכרית ממוצעת של הומו סאפיינס". ד"ר שואו החמיץ כמדומה את האירוניה שבדבר, לאמור שעל אף היותי דגימה זכרית נורמלית בעליל של הומו סאפיינס, עודני רחוק מן הממוצע!).

28 בנובמבר 1849. אניות באופק. עופות-מים מרעישים ללא-לאות, עד שהם משולחים לכל רוח בידי מרקורי ואדונו. סערת-פתאום פרקה עלינו אמש חרונה והניחה אחריה את זוהמת הים (חלקים ממנה עוד מתפתלים בחיים נמאסים, גוועים בפרכוס של איברים קטועים) אשר נשטפה אל החוף הזרוע חלוקים. אם לא הארכת בתיאורם של אותם "חיים מתפתלים" הרי זה מתוך תיעוב אנין כלפי מינים נחותים כאלה, ובורות של בני-עליה בענייניהם. ועם זאת מן הראוי שאציין כי הגלים המרופשים לוחכים את פתח המגדלור מרחק חמישה-עשר צעדים מנקודה זו. למרבה המזל הרוח נושבת בכיוון ההפוך, ונחירי אינם צריכים להתכווץ לריחות באשה!

הלילות אינם שלווים כפי שייחלתי. מרקורי מייבב ונושך את עצמו, טרוד
חלומות תאב־דמים, ופרעושים.

1 בדצמבר 1849. נשימתי עוד רגע נעתקת! ולא מחמת הטיפוס במדרגות
הארורות, אלא ממאמץ ממין אחר.

לאחר ימים של גשם משומם וחף מדקויות, כמותו כהלמות פטישו הטמומה
של מתקין ארונות־המתים, בעיצומו של אחר צהריים, הפציעה השמש באחת
מבעד לסוללות ענן עבותות: מרקורי, אשר החל נובח בהתרגשות, הקים את
אדונו מִרְבָּצוֹ המנומנם על כרך מכרכיו של פלוטינוס, והשניים חפזו להם החוצה
לסוּח כה וכה כילדים. ו. ודאי היתה מביטה בפליאה בכל הליצנות הזאת!

ובכל זאת נחלתנו כה צרה; צרה יותר מכפי שנדמתה כאשר הובאנו בסירה
למגדלור (לפני כמה שבועות זה היה?); למטה משלושים מטרים קוטר – כך
הֶעֱרַכְתִּי – ורוב שטחה סלע מוצק וסרבני. ממש לפתח המגדל ערוכים הסלעים
שורות־שורות, כמו מדרגות לא־מסותתות היורדות הימה: זה היה ודאי הטעם
להקמתו של המגדלור במקום שבו ניצב, נוכח סלעים אלה. משמאל לכניסה
למגדלור נקבצו גושי־סלע עצומים לקדם את הים, ואני קראתי להם הפנתיאון:
כי אצילות גולמית יצוקה בתווי הסלעים הגדולים האלה, כפי שתמצא בפנים
קדמוניות; כאילו הופרעה מלאכתו של פֶּסֶל העת העתיקה עת חטב את ה"אנושי"
מן החומר המת. (אף על פי שאתה ודאי משווה בנפשך כי הסלעים הגדולים
האלה מכוסים חריונים נתעבים ביותר. ובמקום שבו יש חריונים שוכנים לְבִטָח
רמשים מצקצקים וגרגרנים.)

ועוד מחריד מזה, משמאלה של הכניסה למגדלור, הוא החוף המבחיל הזרוע
חלוקים אשר הזכרתי בחטף; חלקה זו ששמה יטמא שפתיים משתרעת מעבר לשדה
קטן מגודל סלעים ואני קראתי לה חדר־המתים אף שלא גוויותיהם הנרקבות של
חיות־הים לבדן מאלחות את אדמתה. (מרקורי ואדונו כאחד מפיקים "פסולת"
אשר יש להיפטר ממנה; אך בהיעדרה של מערכת־ביוב בסביבה פרימיטיבית זו,
שלא לדבר על משרתים להפקידם על סירי הלילה, אין זו משימה קלה כל עיקר.
ד"ר שואו לא ראה לנכון להידרש לסוגיה זו, בהיותו ג'נטלמן בעל אמצעים
המורגל בתפנוקי הציוויליזציה, כשם שפלוטינוס, גוטהלף, פסקל ורוסו לא היו
מעלים בדעתם לרַמֵז לאותו עניין בכתביהם.)

סביב־סביב למגדלור הנלחץ בין הפנתיאון מזה וחדר־המתים מזה מרקורי
ואדונו מכרכרים ומפזזים, רוחצים בשמש של ראשית הקיץ כמו הרגישו בחושיהם,
כי זימון שמח זה של אור, רוח מתונה וטמפרטורה נוחה אינו מוֹעֵד להימשך.

הייתם מחייכים למראה שנינו בעודנו צוללים ללב מהומתם של שחפים, ביצניות ושחפיות, ומשלחים אותם לארבע רוחות בעודם מצווחים ומטפחים בכנפיהם מאימתנו; ועוד הגדלנו להעז נגד אלבטרוס ענקי מזן צהובי-החוטם: בעודי מוחא כפיים וצועק, ומרקורי נובח בפראות, זינק אותו יצור יחיד-במינו לאוויר ובמשך כמה שניות מחסירות-נשימה סייף מעל ראשינו בכנפיים שאורך כל אחת מהן עולה על שני מטרים, כמו נערך למתקפה; ואז פרח ונעלם. "הנסנו את האויב, מרקורי!" צרחתני בעודי צוחק; כי לא היה זה, כמובן, אלא משחק. ונפשי עוד לא שקטה, ולבי פעם בי משוננת. אף שידעתי כי לו עלה בידי לתפוס ברגלו הדקה של העוף היפהפה לא הייתי מאנה לו כל רע, אלא משהררו לאלתר כמובן. כמו ו. אהובתי רע אני לכל חי, ואיני מבקש רעתו של מי מן היצורים. (על מרקורי אשר גודל לסייע לאדונו בציד שועלים ושאר שעשועים בעבור נתחי שלל מדממים, לא אומר דבר וחצי דבר!)

5 בדצמבר 1849. להלן אציין ביומני כי איני רואה ברכה במרקורי, אף שאין לכך חשיבות רבה לגבי הדרורות הבאים.

כלב מרגיז! הוא מסרב לציית לי כאשר אני עומד בפתח המגדלור וקורא, "מרקורי! בוא הנה! אני מצווה עליך: בוא הנה". לבסוף מגיח הטרייר, נכלם-למראה, משטחו של חדר-המתים המטונף בכל זני הזוהמה שכלב סורר יכול להתפלש בהם בתאוה כנגד איסורו של אדונו.

חדר המתים: מה מקור משיכתו? אין בו שועלים לעורר את הטרייר למרדף כי אם "טרף" שאין כמותו לגועל, שארית פליטת הלילה של הים: דגים מתים וגוועים בכל המידות ופניהם פני מפלצות, מדוזות ותמנונים קטנים, יצורים חיוורים חסרי-שדרה הנשפכים מצדפות שבורות, ואצה רירית מבחילה במיוחד המתפתלת כפקעת נחשים במי האפסיים, אשר בה עיינתי בפליאה במשך דקות ארוכות. לבסוף שב אלי מרקורי וזנבו רועד בין רגליו. "בוא, מרקורי! כלב טוב". אין זה מטבעי להעניש, אלא שאני יודע כי כלבים צריכים אילוף: אם האדון אינו נוהג בכלבו כהלכה, החיה מתבלבלת, רוחה מְקָה, וסופה שהיא פונה נגד האדון. על כן אני מחמיר עם מרקורי בהניפי עליו את אגרופי כמו בכוונתי להכות בראשו המרעיד: אני רואה בעיני הענבר של הכלב, שברגיל אהבתו לי עוברת על גדותיה, גץ של פחד חיייתי; ובכל זאת איני מכה אלא גוער בלבד. וכך אני פורש למגדלור, והיצור מוכה החרטה בעקבי, ושוב אנחנו חברים, טורפים את ארוחת הערב, וקצת אחרי שקיעת השמש שוקעים יחדיו בחיק המעלה של השינה. (הה, שינה! כמה תמתק לי בבואה! אף שנרמה כי אני מבלה את כל עתותי

במיטה, הנה תיכף לאחר שאני מקים עצמי מן הקיהיון המיוזע של השינה, וכבר מאוד איחרתי את עלות השחר, מכריעה אותי מין תשישות, ואני נכון לשוב ולעלות על יצועי, אף שמיטתי הגבשושית מסופגת בריח גופי וגופות קודמי, כי יגע הוא "לאורר" מצעים ושמיכה כשם שיגע הוא "להתפשט" ו"להתלבש", וחוזר חלילה. כי מי ישגיח במקום הזה אם כותונתי אינה רעננה ולחיי אינן מגולחות-למשעי, להשביע עיני גברות? חזקה על מרקורי, שהוא מוחל לאדונו על הזנחתם של אי-אלו גינונים!

11 בדצמבר 1849. יום חם מאוד. "אוויר-עומד" – "עלפון-חושים" – "דממוות". מילין אחדים מזרחה נצפתה מבעד לטלסקופ ספינה שאננה, רחוקה מכדי שאפשר יהיה לזהותה: לא יכולתי לדעת אם זהו כלי-שיט אמריקאי או אנגלי או אחר. אף שכמנהגי בכל ערב, כי לעולם לא אמעל בחובתי, טיפסתי עם שקיעת החמה בלוויית מרקורי במדרגות הארורות אל הפנס העצום כדי להדליק את הפתילה הספוגה בנפט, שגם מקץ שבועות צחנתו עוד מעקצצת בנחירינו. כמה מדרגות עד לפנס? וידאתי: 196.

12 בדצמבר 1849. יום חם מאוד. "אוויר-עומד" – "עלפון-חושים" – "דממוות". טיפסתי במדרגות והדלקתי את הפתילה, ובין-ערכיים ערפל כעין הדם משח את השמים והחשיך את עיני. ואני לא ידעתי אם יש אי-בזה עוד בן אנוש שיבחין באור הקלוש הזה, שישגיח בי, אחיו לרוח, הטובע בַּבְּרִידוֹת?

17 בדצמבר 1849. יום חם מאוד. "אוויר-עומד" – "עלפון-חושים" – "דממוות". ולפתע בצהרי היום אני ננער משרעפיי לפרץ של תגרה קוצפת, בת מידתו של ריב המלאכים באפוס הגדול אשר למילטון, בקרב עדתם העצומה של עופות-מים בני זנים ושונים ומשונים; ומרקורי נחרד להניח את דעתי כי אין לו יד במהומה, כי יסודה ביצור מעמקים ענקמוני אשר נשטף לחוף וכל גופו דוקר-נוקר במקורי עופות צורחים, עד כי שלד-עצמות בצבץ מרהיב מבעד לקרעי בשר. הה, זוועה! הה, סירחון! אני נחלה מכדי לצלוח ולו עמוד יחיד בגרמנית הגבוהה והקשה של גוטהלף.

ובכל זאת אני מלמד זכות על העופות הנצים: כי הם אוכלי-נבלות, ואנו צריכים להם שיכלו את הבשר המת והנרקב, שעוד מעט ישיג את החיים בוויניה דל מאר, ויכרית אותנו כליל.

19 בדצמבר 1849. הלם קשה היום! איני יודע אם להעלות את הדבר ביומני, עד כדי כך התערערתי.

בבקשי הפוגה מכובד-הגותם של פלוטינוס וגוטהלף, פניתי לערמה של מונוגרפיות בהוצאת האגודה הנטורליסטית של פילדלפיה, שנכללו בספרייתו של ד"ר שואו, וכך באתי לידי תגלית מזעזעת, שנרשמה במאמר של אחד ברטראם שואו, רופא ודוקטור לפילוסופיה, אשר נדפס בשנת 1846 תחת הכותרת "השפעותיו של בידוד קיצוני על דגימות מסוימות ממיין היונקים". משמע חולדה; חזיר ים; קוף; כלב; התול; "סוס צעיר שבריאותו טובה". אותם יצורים שאיתרע מזלם נכלאו בכלובים צרים, במעבדתו של ד"ר שואו, שם סופקו להם מזון ומים ללא הגבלה, אך הם היו מנועים מקשר-עין כלשהו עם חבריהם וחשוכים מכל דיבור או מגע. תחילה התנפלו החיות על מזונן כאחוזות-בולמוס, אך מעט-מעט איבדו כל תיאבון ולא נותרו בהן עוד כוח וחיות; שינה תכפה עליהם לסירוגין עד שלבסוף שקעו בתרדמת-חושים. המוות בא "במגוון צורות" לכל אחת מן הדגימות, ובכל המקרים הקדים מאוד את דרך הטבע. ד"ר שואו חתם בנימת ניצחון, "המוות אינו אלא התרה שיטתית של היישות החושית ברמה התאית".

דומה כי היצורים שנכלאו בבידוד נמצאו לכודים בתוך יישותם-הם, ו"נחנקו" משיעמום; זרם חיותם, מעין חשמל שרוח בו, עמד מעט-מעט מנבוע. בלב הולם קראתי במונוגרפיה שוב ושוב, משתאה בעל-כורחי לדקדוקם המדעי של טיעוניה; אך לבסוף נשמטה המונוגרפיה (אכולת תולעים באוויר המגדלור הלח) מאצבעותי לרצפה.

"שואו טעה לחשב ש'נערו' הוא בגדר דגימה ממוצעת של הומו סאפינס". כה עליז היה צחוקי עד שמרקורי פרץ אל המגדל, מקפץ ומתנשף, נובח ותולה בי זוג עיניים מקוות: האם צוחק אני מרוב שמחה? ו מ ד ו ע ?

25-29 בדצמבר 1849. ימים שהחסרתי, רישומים ביומן שהחסרתי עמם. איני יודע למה.

1 בינואר 1850. שנה חדשה ובכל זאת: במגדלור אין כל "חדש" מלבד דרגת הזעם שמעורר בי הטרייר הסורר.

קראתי לו לאורך אחר הצהריים, ועתה כבר דמדומים. אשב לארוחת הערב לבדי, ורק אותו חיבור עגום Das Spinne, הוא יארח לי לחברה... אף שאני מתקשה להתרכז, שמורות עיני צבות מן התשישות או מעקיצות פרעושים;

אצבעותי מאובנות מכדי לאחוז בעט המקולל. אבד לי "קשר-העין" עם עצמי בעקבות תאונה שאירעה אתמול בבוקר, כאשר מראת הגילוח, המראה היחידה במגדלור, נשמטה מאצבעותי מכוסות-הקצף והתנפצה ברוב-טיפשות על רצפת האבן. "מרקורי! בוא הנה, אני מצווה עליך!" – ואין עונה, לבד מלהגם המלעיג של עופות-מים ומלמול צחוקם השתוי של גלים.

מרקורי קיבל את שמו מ-ו, אשר הביאה אותו לביתנו כאסופי, קטן מאוד, כמעט גווע ברעב. בראשית היה כלִבָּה של ו. לברדה, ובמרוצת הזמן זכה גם באהבתי-שלי; אף שאיני נוטה חסד לחיות, ואיני בוטח בנאמנותם ה"קנאית" של כלבים, המעלה ברעתי את חיוכה צח-הניבים של הצביעות. אך מרקורי היה מיוחד, כך האמנתי: פוקס-טרייר ערני ומלא חיים; ואף שמוצאו אינו טהור הוא משתבח בראש, חזה ורגליים מעוצבים יפה; במידת הזריזות והפקחות הטיפוסית לבני גזעו; ברחף עז לחפור, לנבור ולתור אחר מאורות שעשויים לצפון לו טרף; ובשפע עוררות רגוזה. ו. העניקה לו את השם "מרקורי" על שום מנהגו המגוחך, וכבר בינקותו הרבה מן הרגיל בגילויי חיבה; אך מותה של ו. הלם בו כשם שהלם בי, והוא נחלה מרוב יגון. אף שבאחרונה, משיצאנו להרפתקתנו הימית, דומה היה כי מרקורי הולך ומחלים.

בפרוותו ניכרת מזיגת הצבעים הרגילה בבני גזע הטריירים: פלומת תלתלים לבנה מוכתמת בגוני חום בהיר, חום כהה ואדום; לאחרונה הועם זוהרה ושיערה הסתבך וגס, כי לבושתני לא נמצא לי זמן לטפח את מרקורי כל צרכו, כשם שתכופות לא נמצא לי זמן לטפח את עצמי. (מוזר, מה מעט זמן יימצא לפעולות מעין אלה, כאשר הזמן מפקק ונפער לפנינו, רחב ידיים כמו הים העצום שאפשר כי נטבע בו.)

אני מודה כי אפשר שהאשם גם בי: כי מרקורי אינו שש לטעום מן הרקיקים היבשים שצבעם כעין הבוץ ויש והם רוחשים זחלים, אשר אני מגיש לו. לא עלה בדעתי להביא מזון מסוג אחר (בשר משומר); ואפשר שלא היה לי מקום לאחסנו; באשר אני מקפיד על תפריט צמחוני למהדרין – פירות משומרים ומיובשים, ירקות, מזונות עתירי-דגנים כרקיקים ועוגות אורז, ומי מעיינות שד"ר שואו הבטיחני כי הם "משופעים בערכים תזונתיים". סגפנותי, כמו נזירותה של ו., התפתחה לכדי תיעוב כלפי כל סוגי הבשר ובכלל זה הדגים והשרצים, המאוסים עלי מכל חי. ובכל זאת מבין אני כי הטרייר נמנה עם זן אחר של יצורים, אשר נולדו לצוד; ורחמי מתעוררים עת חוטמו והבל-פיו ההולך ומבאיש של מרקורי מעידים כי פנה לאכילת בשרם של דברים מתים, שאני ניסיתי לאסרם עליו שמא יורעל.

”מרקורי! בוא לארוחת הערב. אני מתחנן לפניך”. ועדיין אין טרייר, רק דמדומים חולים וגלים המתפלשים ברפש, ומתחת לכל זה קול האַיִמים של בשר נקרע וסחוסים מתפוקקים ועצם נטחנת ורעשים מחליאים גרוניים אקסטטיים, אוי לזה שיפרשם.

18 בינואר 1850. ערב יום הולדתי. והנה שכחתי מה גילי!

19 בינואר 1850. הפתעת היום: המון תולעים זיפיות פשטו על עוגות האורז. ניסיתי לברור לי באצבעותי, ואז ויתרתי, שָׁבַע בחילות והקאות.

23 בינואר 1850. היום גיליתי כי מסד הסלע שעליו נכון המגדלור סגלגל כצורתה של ביצה מעוקמת, וקטן משדימיתי לכתחילה – היקפו נופל משלושים מטרים, בשעה שהמגדלור עצמו הולך ורם, וכל ערב תובע יתר כוח ונשימה הטיפוס להדלקת הפנס בהתאם לחובותי כשומר המגדלור. (בלילות ערפל אני תוהה האומנם שלהבת הפנס חודרת חשכה כזאת; ואם לעמלי יש שחר. כי איני רואה דבר ואיני שומע דבר שאפשר לכנותו “אנושי”; ובאתי לידי תהייה שמא פועלי עקר מן היסוד.)

זאת ועוד, המגדלור יורד עמוק יותר משסברתי לקרבי הגיר של הארץ. עוד רגע ואדמיין כי החלל שבתחתית הוא מין מאורה. (מחשבה הופכת קרביים: מה ישכון במאורה כזאת, היורדת מטה-מטה מקו המים? מרקורי ייבב ויילל כאשר דחקתי בו לחקור אותו מדור-של-שאל, וכה פרכס והתפתל תחת ידי, עד כי צחקתי ושחררתי אותו.)

1 בפברואר 1850. הערב לא טיפסתי במדרגות הארורות ולא הדלקתי את הפתילה הארורה. למה?

הבחנתי בצי של ספינות-מלחמה ספרדיות. אם יצירי-ערפל או חזיונות מגורי עפעפי הצבים או אניות בפועל-ממש איני יודע ולא אכפת לי. כלי-שיט נועזים אלה הפליגו לעבר מצר מגלן ומעבר לו; ועורמה שפלה באה לי (ועם זאת “פטרויטית!” – ראוי שייזכר ברשומות) לאמור, שלא אדליק את הפנס להנחות את האויב הספרדי אלא אניח לו למצוא דרכו על מים בוגדניים. “יתפלל רב-החובל לאלוהי האפיפירוס, שינחה אותו למצר.”

4 בפברואר 1850. חום. קיהיון. הבריאה פולטת אד מבאישי. ואין זה אלא

פברואר, והמעלות עוד יעפילו לשיאים במארס ובאפריל.

חוששני כי חתול שחור עבר ביני לבין מרקורי בעקבות התנגחות שנקלענו אליה. אך לא נותרה לי ברירה, כי הכלב הסורר נועז לעבור אל חדר-המתים, ולהיזון עליו, ולהתפלש בטינופת ואז החציף לחזור אל אדונו בחוטם מגואל בדם ושיניים מכוסות קרעי מעיים, ופרוותו המשיית לפנים שהוברשה בידה של ו., מחוללת בדם וטינופת שלא קורא בשמה. כשהנפתי אגרופי להכותו הרתיע רק מעט, ואישוני עיניו שטופות-הדם הוצרו לחרכים; הפעם לא עצרתי את ידי בתנופתה אלא היכיתי בראש הגרום; ולא עצרתי עצמי מלבעוט במפרקתו המשולדת של כלב-הכלאיים הנבזה; וכאשר תססו מיצי מריו והוא חשף בנהמה שיניים מוכתמות, נזקקתי למקל-החובלים שלי והלמתי בראש הבהמה באדיקות כזאת, עד שצנחה ארצה לאלתר ושכבה תחתי מייבבת ומפרפרת. "עכשיו אתה מבין מי האדון, נכון? לא דגימה לפגימה של קאניס פאמיליאריס, אלא דגימה לדוגמא של הומו סאפיינס."

כי אני נוכח לדעת שהזן הוא המפתח. לפלוטינוס לא היה מושג בדבר, ואפילו אריסטו לא תפס זאת; ולא גוטהלף, הגם שהאריך ימים אל המאה הזאת.

17 בפברואר 1850. ועכשיו מרקורי מת. כיסיתי את השרידים האומללים בסלעים, להרחיק את אוכלי הנבלות.

20 בפברואר 1850. החיים עלופי חום. איני יכול להתאבל על בן-לווייתי שאבד, כי בימים תש כוחי ולילותי מתהפכים בַזעם. אני רושם ביומני לאור המנורה וידי רועדת כאילו רעדה האדמה תחתי. כי בחלום בא לי הדבר, שזן ההומו סאפיינס כלה מן העולם באש אוֹכְלָה, ולא נותר ממנו אלא בן יחיד: שומר האור אשר בוויניה דל מאר.

1 במארס 1850. קראתי שמו ציקלופאגוס. יצור מיוחד ומדהים, שמראהו היה מפיל על הומרוס פליאה כדרך שאבות-אבותי הגותיים היו מתפלאים למראה אדם. תחילה לא תפשתי שהציקלופאגוס הוא יצור אמפיבי, וכעת גיליתי כי בני מין זה שוכנים, לפחות בשעות היום, במאורות מוצפות שבקצה חוף החלוקים: הם מגיחים עם רדת החשכה, כמנהג מחריבי טרויה, ומתרוצצים כה וכה במגושם לטרוף כל בשר שיעלה בציפורניהם ובחדקם ובשיניהם הטוחנות. ובדרך זו מצא מרקורי את מותו.

ביסודו נמנה הציקלופאגוס עם אוכלי הנבלות; אף שהדגימות היותר-

מגודלות ממין זה, זכרים בעליל, שליטיו העריצים של החוף שאינם נופלים בגודלם מחזיר הבר, מרהיבים לבלוע את טרפם – ועודו חי, צורח! – מכל הבא לפה: סרטני-עכביש ענקיים (זעווה לעיניים בפני עצמם!) ודגים מגודל-ראשים, ושמא אלה שרצים, בעלי קשקשים זרחניים אשר קראתי שמם הידרוֹפּאֶלאגוס, ועופות-מים מצויים, שחפים ונצים מוכי-צלהבים שנרדמו לפי תומם בין הסלעים; ואמש רצה המקרה ומרקורי המסכן, שכדרך הטריירים היה תאבד-מים, תעה שלא בטובתו למחזותיה של אחת מאותן תפוצות. בקושי עולה בידי לגולל ביומן זה, שלפנים קיוויתי להקדישו לנשגבים שברגשות לב האדם, כיצד ננערת משנתי לשמע זעקותיו מעוררות הרחמים של בן-לווייתי, כי דימיתי שזעק "אדון! אדון!" ו-ו. האהובה זעקה עמו להזעיקני להצלתו. וכך התעליתי על סלידתי מחדר המתים וגיששתי שמה והתייצבתי לצדו של מרקורי בשעה שהפוקס-טרייר, שגורלו נחרץ, נאבק על חייו אחוז-טירוף בין מלעותותיו הכותשות של זכר ציקלופאגוס אשר אמר לבלעו חיים. בייאושי ירדתי סלעים בטורף האימתני, ומשכתי במרקורי, צועק ובוכה, עד שלבסוף עלה בידי "לחלץ" את מרקורי מסגור ניביה המושחזים של החיה האיומה – אך אויה, איחרתי את המועד! היצור האומלל כבר התבוסס בדמו, מבותר-למחצה ומיילל מרה, והנה אחזה בו עווית אחרונה, והוא מת בזרועותי...

איני יכול לכתוב עוד. אני נחלה, כורע תחת המיאוס. היי שלום נחלת אשר אפופת-הצל, ברוך תהיה הציקלופאגוס! גם חזונותי הגותיים שורצי-העכבישים של ירמיה גוטהלף בכבודו ובעצמו לא יוכלו ליצירי-שאול שכאלה! והנה בביעותי הלילה באה ו. האהובה להוכיח אותי על שהפקרתי את "בכורנו". עיני הקמות ראו את ו. כפי שלא ראיתיה מיום כלולותינו, כשהיתה בת שלוש-עשרה שנים בלבד, זכה ובתולית כשלג; ובקול בוכים שלא שמעתי בחייה משלחת בי קללה:

"לא עוד אראה אותך, בעל. לא בעולם הזה ולא בשאול-תחתיות."

...

יום לא-מתוארך 1850 (?) לעזאזל! להרים את העט ולהשחית את הקלף בשריטות זבות-דיו! והעט נשטט מאצבעותי מגודלות-הטפרים, וכבר יבשה מרבית הדיו שסיפק לי פטרוני (איני זוכר היכן הנחתי את שמו אף שקולו מלעיג אלי נערי! נערי! בצווחות השחפים, ופניו הארוכים רושפים אלי בענן), ו"ספרייתי" היקרה של ספרם וכו' שורצת רימה ותולעה ואין לקרוא בה עוד; ושימורי מזוני מתולעים גם הם. כל פילדלפיה היתה רועדת לחזותי: "מיהו זה? הפרא הלז?" – ירתיעו באימה ואחר כך ברעמי צחוק אדירים ואפילו הגברות יתנו קולן.

!ECCE HOMO

יום לא־מתוארך 1850 (?) עלי לזכור שפילדלפיה נמחתה מעל פני האדמה. וכן המין האנושי כולו. ו"אמלטה רק אני לבדי להגיד לך".

יום לא־מתוארך סבך המדרגות החג ומתפתל מעל ראשי חדלתי לטפס עליו. במטושטש אני זוכר "פנס" – "אור". ובמטושטש, שומר האור. לו מרקורי היה עמי היינו צוחקים יחדיו לגודל האיווולת. כי העיקר הוא להזין, להזין כהלכה, לסכור את מערבולת הפיות כדי שלא תזלול אותי.

יום לא־מתוארך מתוך ייאוש וגועל השלכתי את אחרונת קופסאות־השימורים המאולחות לים. שתייתי את הטיפה האחרונה של אותם מי פושרין, שבעין לא־מזוינת הבחנתי כי שחו וכרכרו בהם יצורים שקופים ארוגי־פלומה. אני רעב מאוד ואין לי במה לשכך רעבוני. וזאת רק הראשית, הן זוהי רק ראשית יקוד־הקיץ.

יום לא־מתוארך סופי שלמדתי: מקום שמרקורי תעה לחפור בו את מאורותיהם המוצפות של הציקלופאגוס טרם השלימו מי הגאות את נסיגתם, כי קצרה רוחו להיזון על עסיסם של הגורים הנצמדים מייבבים ומייללים לךדי נקבת הציקלופאגוס, שם בין הסלעים השכלתי לארוב לשעת כושר.

מה מוזר, הסירחון נפוג. בלילה עת אגיח ממאורתי.

אמנם תחילה נהגתי לסוכך על עיני בפני מראה ה"טרף" – אפילו בשעה שמלתעותי לעטו בתאוה – אך כעת שוב אין שעתי פנויה לגינונים כאלה, כי הנועזים בנצי החוף עלולים לעוט עלי ולעקור ממני את שללי בעת שדעתי מוסחת. לא עוד! התפשטתי מן הבושה עתה, עת רעבוני עולה בקרבי. אפילו השבעתיו לעת עתה, בעודי רובץ בין עצמות וסחוסים שנשתיירו מסעודתי נחנק במאכולת השמש של ויניה דל מאר, קודח חלום על עוד זלילה אחת; כי בחלקת גיהינום זו הפכתי לפקעת מעיים, שיניים בקצה האחד ופי טבעת להפרשה בקצה האחר. כשאיני מסומם מן הרעב אני טורח לפשוט עור/ למרוט נוצות/ לעקור טפרים/ להסיר בני־מעיים/ לסלק עצמות/ לבשל במדררה שהתקנתי מעצי סחף בטרם אֶאָפֵּל: אך ברוב המקרים אין שעתי פנויה לכגון אלה כי רעבוני תוכף בקרבי ועלי להיזון כדרך שניזונים האחרים, לנתק בשר מעצם בשיני. כמה קצרה רוחי לחיבוטי מחאתם וצווחתם של יצורים שגורלם נגזר:

– כל זן מזני עופות-המים, ובכלל זה גם הקטנים שבאלבטרוסים צהובי- החוטם, החגים לפי תומם ליד מחבואי בין הסלעים ואני עוקרם מן האוויר בטפרי

– מדוזות עצומות, צבייִים ותמנונים, שבשרם קשה כעור ויש ללעוס אותו במשך דקות ארוכות

– גורי הידרוצפאלאגוס (נימוחים כשליו, בעוד בשרם של המבוגרים סיבי ומשלשל)

– גורי ציקלופאגוס (תאוה לחיך; טעם מעודן להפליג המזכיר טעמן של צדפות)

– כל זן מזני הביצים (ככל הטורפים, רטט עובר בי למראה ביצה, שנבצר ממנה למלט עצמה מלפיתת טלפי, וגם ניד של מחאה הוא למעלה מכוחותיה; והיא מתפקעת מחומרים מזינים למציצה מבעד לגולגולת – כלומר מבעד לקליפה)

עובדה מצערת היא, ואין לשתף בה את ו., או את פוקדי משכנותי מִלְפָּנים בפילדלפיה, כי אני, חוטר לשבט אצילי מן הגזע הטבטוני, נאלץ לחלוק את ממלכתי עם תחתיות החי, הפורח והרומש! מכל אלה הציקלופאגוס לבדו רק הוא יריב ראוי לשמו, המרתק שבזנים באשר הוא מפותח ונבון מכולם, הגם שהוא נופל הרבה מדרגתו של ההומו סאפיינס. מצאתיו יצור אמפיבי משונה ביותר, אשר תִּחַבֵּל להצטייד בזימים ובנחיריים גם יחד, כשם שצימח סנפירים ורגליים; ועם שהוא גמלוני במים וכיבשה כאחד, ברצותו יפגין זריזות מפתיעה, ואפילו הנקבות בו חזקות מאוד. ראשו גדול כראש אדם, חרטומו מחודד ושיני כריש ערוכות בו שורות-שורות; אוזניו הזקורות והשקופות גזורות בתבניתה של אוזן אנושית; זנבו בינוני באורכו, עתים יזדקף כזנב הכלב, עתים יירד לחצי- התורן ויתגולל בזהמה. המדהים בתוויו הוא עינו היחידה – שעל כן קראתיו ציקלופאגוס! – המתבלטת ממצחו והיא כפולה בגודלה מעין אנושית ומפיקה לחות-מבע של עין אנוש. חדשנותו של איבר זה טמונה ביכולתו להתהפך במהירות מצד לצד, ולחרוג על פי הצורך מתוואי העצמות של הפנים. הציקלופאגוס מכוסה פרווה קטיפתית יפה להפליא ללטיפה; בגון סגלגל-כסוף אשר המוות ישחירו במהירות. כאמור, הבישול במדורה מפיך מבשר הציקלופאגוס עדינות לא-מצויה; אף שבשרם של הזכרים היותר-בוגרים מחלחל מין טעם-לוואי דמִי־חיתי, אשר תחילה תמאס בו ומעט-מעט יִנְעֵם לך.

למחשבה על הציקלופאגוס תוכפת עלי, אח!, ערגה חולה שאין לעמוד בפניה ואני נדחף לשמוט מאצבעותי קולמוס מוגיע זה, ולשחר לטרף במי-

הרקק הלוחכים את החוף זרוע החלוקים, אף שהדמדומים טרם רָדוּ. לאחרונה למדתי ללכת על ארבעותי, כך שמלתעותי סורקות את הגלים בְּמִשְׁחָקָם, נראה מה שעשוע יביאו לי הפעם.

יום לא־מתוארך La Medusa: המדוזה, בחייה, בקנוקנות שקופות לרוב, אדמימותן הקלושה מעלה על הדעת פקעת חשופה של עורקי אדם, עוקצת כהוגן! במותה הקנוקנות סיביות וטעמן המוזר יערב לחך, מומלץ להגיש עם עשב עסיסי כעין אצה מתובלת מלחיים וארג: לטאה ממין היונקים אורכה כמטר גפיים קצרים מחודדים־להכאיב זנב כשל חתול עור חרוש קמטים פְּבַד עתיר קפלים שפמות גסות פורצות מחרטום הזכר חתימת־שפם רכה יותר אצל הנקבה הבעה במנוחה פראית והגותית גם יחד ברוחו של סוקראטס יצורים אלה קראתי שמם וארג כי בהתקשרם זה עם זה יפלטו צרור חרחורים מזדמרים לאמור: "וארג־וארג־וארג" בייסורי המוות יצווחו כנקבות אדם, סופראנו שהולך וְחַד בשר הווארג עסיסי ומעורר את החושים כמו בשרן של צדפות ביציהם הזהובות ריריות ובוהקות באקראי גיליתי כי נקבת הווארג מטילה את ביציה בְּדוֹמָן החול הרטוב אשר בצפון האי זכר הווארג יעבור אז כמשוטט לפי תומו (כלום יש תום בטבע הערום?) ויפרה את הביצים דרך איבר מין דמוי־צינור, שחזותו מצערת בגיחוכה ובכל זאת יפעל את פעולתו, ובטבע זה העיקר או־אז יאסוף זכר הווארג ברוב־עסק את הביצים אל השק התולה מכרסו כדוגמת הקנגרו האוסטרלי זכר הווארג הוא הזן את הביצים עד התבקעותן לדבוקה רוטטת של ולדות וארג חלקלקות וחיוורות מאוד, הנקבות מנומרות ומידתן בלידה כעשרה סנטימטרים, מעדן־מלכים אין צורך לבשל

הציקלופאגוס הוא כאן יריבי העיקרי, כי היצור הערמומי משתמש בעינו היחידה כדי לראות בחשכה וחוטמו החרטומי רגיש לאין ערוך יותר מאפי ה"רומי" לציקלופאגוס תיאבון שלא ידע שבעה לגורי וארג ולעתים נדמה שהוא מטפח מושבות־רבייה של וארגים במים הרדודים שבקרבת החוף כמנהג ההומו סאפיינס ממש

הייתי יכול לדווח על תגליותי אלה לאגודה הנטורליסטית אלא שכל זה פָּלָה במאכולת אש של חזון אחרית הימים, אותה תרבות מנוונת! סוקופוס: מעדן ימי ראוי שאסווגה כצדפת־ענק תכופות נמצאת שפוכה מקונכיתה הזוהרת בין הסלעים כהישפך שדי האשה מן המחוך יצור וְרֵד־בשר חסר־עצמות כולו רקמה ואין־פנים ובכל זאת על משטחו הרוטט תבחין

בטביעתם הקלושה של פנים אנושיות-כלשהו סוקובוס קראתי לאותה צדפה כי כאשר תאנוס אותה אל פיך יפֵעם בה דופק פורק־עול מחרדה לחייה מאבקה מעורר באופן בלתי־מצוי בשרה המתוק כה דחוס עד שסוקובוס יחיד צריך שעה תמימה של לעיסה מקרב־לב ויש בו כדי לספק את התיאבון למשך שעות ושוב הציקלופאגוס הארור מתמודד עמי על הסוקובוס וזה יתרונו הלא־הוגן, שהוא שוחה בים ושיניו המושחזות שלוחות מפיו הפעור והוא מפקיד עצמו ביד דחפים אַפְסִי־דעת כדרך שההומו סאפיינס (עוד) לא קנה לו שליטה!

הָלָה קראתי שמה יקירתי
הָלָה שבאה לחסות תחת כנפי הלה שעינה זורחת הלה אחות־לבי בשאל
מי ידע שתבוא!

הלה הקרויה על שם הלן האגרית מטרויה ש־1,000 ספינות הושקו בעבורה ומלחמת טרויה נערכה בעבורה וכה הרבה גיבורים עשויים ללא חת ירדו שאולה בשבילה אך מה רבה תהילתן של המיתות בעבור היופי! הלה שלי רועדת אסירת־תודה בחיקי עינה לא שזפה מעולם בן מבני מיני! הלם התגלות נשבעתי לה לעד אהבת עולם שנמלטה אלי בוכייה וחסרת־נשימה, נקבת ציקלופאגוס בתולית שהגיחה מן הגלים השופכים קצפם על החוף זרוע החלוקים וזכר ציקלופאגוס מגורה דולק אחריה בשעת דמדומים עת שיחרתי לטרף גופי דרוך חושי ערים על גחוני בין הסלעים ומקל־החובלים ערוך בידי והלה עולה כונוס מן הים למקלט זרועותי מפני בהמה זבת־תאוה עצומה כפרי־מוטציה המזדקפת על רגליה האחוריות כמחקה אדם הבזק שיניים איומות כאילו שאל המפלץ לעקור גרוני בשיניו הה! לו רק יכול לתפוס אותי! אלא שלא יכול כמנצח נשאתי את הלה שלי הלאה משם למקום שבני מינה הבהמי לא יתבעו עוד חזקתם עליה לעולם!

מאז חלף זמן־מה לפי המניין הישן לעולם איני בטוח מה היא ה"שעה" שכחתי למה הדפים האלה נראו חשובים יש "חודש" יש "שנה" ועדיין חם מאור, כי השמש חונה באמצע השמים

איך נבהלה אהובתי לשאון פולשים אשר עלו לחוף ובאו למגדל בעליל בני "זני"! בסירת־משוטים וספינת־האם עוגנת במרחק־מה קוראים לשומר האור משאינם מוצאים דייר אנושי הם מחפשים בין חפצי הנטושים מיטתי מלפנים משאינם מעלים דבר הם עוזבים במבוכה במאורתנו החמימה אנו בטוחים מכל מבקשינו ובלשכת כלולות נחפית־גיר זו הלה כרעה ללדת

שמונה תינוקות קטנים מייללים שגופם עוד לא צימח שיערה ועיניהם עוד לא נפקחו והם יונקים בשקיקה מפטמות הקטיפה שלה ואף שכמו אמם לא חוננו אלא בעין יחידה (וכה זורחת היא, עד כי מדי התבונני למעמקיה תכה אותי בסנוורים) עדיין ניכר בכל אחד מהם חותם מצחו הפטריצי של אביהם שאין לטעות בו חוטמי שנתקרא "אצילי" על שום סגנונו הרומי התינוקות שוקלים קילוגרם האחד והולמים להפליא את כף ידי המונפת אב גאה מניף את ילדיו אל-על! אל האור הנופל בעד האשנב העליון של המאורה (כוונתי אחרי שהקטנים שבעו לינוק! כי לפני כן ישמיעו יללות נוקבות וזעם תינוקי יבזיק בשיניהם שאך הנצו) אני אוהב אותם בזנבותיהם הניכרים פחות מן הרגיל בוולדות הציקלופאגוס בחדקיהם הפחות מחודדים האף ה"רומי" עוד יתפתח מאמין אני הנחיריים ישיגו את הזימים כי הלה מאסה בחיים האמפיביים מלפנים נשבענו שוולדותיה לא יידעו חיים כאלה מחמלי-נפשנו הקטנים ישגשגו במחסה המגדלור אותו מבנה שקם למען מחייתנו ותו לא כי לא תהיה לו תכלית אחרת על פנינו זאת ממלכתנו על ים ערפלי קן תפילותינו אשר לא יבואו בו כי ביצרתי אותו ואני חזק מאוד אך עם אהבתי אהלך מעדנות כי עורה כה רך, סגלגל-כסוף כעדינים שבעלי שושנות המים ונשמת עינה יוקדת מסירותה לבעלה הצייד יחדיו נשכון במקום הזה ונהי לאבותיו של גזע נדיב ואכזר שֶבְטַבְנֵיאלמוות הָלָה־הֹבְתִי לַעֲדָאִנְדוֹר

מאנגלית עודד וולקשטיין ודפנה רוזנבליט